

Auditointikohde	4. Korkeakoulun henkilökunnan, opiskelijoiden ja ulkoisten sidosryhmien osallistuminen laadunvarmistukseen
Näytön nimi	PROJEKTIEHJAUSSYHMÄTYÖSKENTELY
Näytön laadinnan vastuuhenkilöt	Lasse Neuvonen, kehittämisjohtaja, Kehittämis- ja palvelukeskus Paula Hirvonen, projektisihteeri, biotalouden keskus Marika Turkia, hankekoordinaattori, kehittämis- ja palvelukeskus Jyrki Kankkunen, keskuksen johtaja, liiketalouden ja tekniikan keskus Ulla Asikainen, keskuksen johtaja, biotalouden keskus
Näytön tarkoitus	Näytön tarkoituksena kuvata Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun projektien ohjausryhmätyöskentelyn käytännöt erityisesti ulkoisten sidosryhmien osallistumisen kannalta

1. NÄYTÖN KUVAUS

Ohjausryhmät ovat keskeisiä projektien ohjaamisessa, tavoitteiden suuntaamisessa, kehittämistoimissa ja arvioinnissa. Ohjausryhmän kokoonpanon muodostamisessa otetaan huomioon mahdollisimman laaja-alainen edustus; korkeakouluedustajien, tutkimuslaitosten edustajien, ulkopuolisten sidosryhmien, työelämän ja yritysten edustajien suhteen. Projektien ohjausryhmien avulla kehitetään, arvioidaan, suunnataan projektien tavoitteita ja toimenpiteitä hyväksytyyn projekti- ja rahoitussuunnitelman mukaisesti. Rahoittajat edellyttävät pääsääntöisesti ohjausryhmän perustamista.

Ohjausryhmätyöskentelyn suunnittelu

Toiminnan suunnittelun perusteena ovat edellytysten luomiset tehokkaalle ja kattavalle ohjausryhmätyöskentelylle. Projektien vaikuttavuuden varmistamiseksi kaikilta EU:n ja Tekesin rahoittamilta projekteilta edellytetään ohjausryhmää, joka ohjaa, seuraa ja arvioi projektin etenemistä. Ohjausryhmätoiminta ohjeistetaan TKI-toiminnan käsikirjassa sekä TKI-toiminnan prosessikuvauksissa ja toimintaohjeissa. Ohjausryhmän kokoonpanon suunnittelun perusteena ovat projektin toimintaan integroituvien sidosryhmien ja asiantuntijoiden hyödyntäminen ja mukanaolo. Kokoonpano edellyttää alueellista kattavuutta, rahoittajan edustaja pyydetään mukaan ulkopuoliseksi asiantuntijaksi tai rahoittaja nimeää edustamansa henkilön ohjausryhmän ulkopuoliseksi asiantuntijaksi. Projektisuunnitelmassa ja rahoitushakemuksessa kuvataan ohjausryhmään osallistuvat organisaatiot. Ohjausryhmän kokoonpanon suunnittelussa noudatetaan rahoittajan ohjeita. Tekes projektien ohjausryhmä määrittää projektin rahoitusvaiheessa. Ohjausryhmän hyväksyy rahoittaja.

- [TKI-toiminnan käsikirja](#) (s. 33-35)
- [Rahoittajan ohje ohjausryhmän tehtävistä](#)
- [Rahoitushakemus](#) (ohjausryhmän suunniteltu kokoonpano, s. 2)

Ohjausryhmätyöskentely

TKI-toiminnan käsikirjassa on yksityiskohtaisesti kerrottu ohjausryhmän tehtävät ja vastuut projektin toteutuksen ohjauksessa ja seurannassa. Ohjausryhmän asettamisessa huomioidaan rahoituspäätös ja mahdolliset rahoittajan antamat ohjeet. Nimeämispyyntö esitetään kirjallisesti ohjausryhmään pyydettyille tahoille

ja siihen pyydetään virallinen nimeämispäätös. Esitys ohjausryhmästä tulee esitellä tutkimus- ja kehittämisspäällikölle, joka vastaa esittelystä rehtorille ja valmistelusta VIPS-päätöstä varten. Esityksen voi toimittaa sähköpostilla. Rehtori tekee yksihenkilöisen viranomaisen päätöksen ohjausryhmän nimittämisestä.

Ohjausryhmän toiminnan oleellisin osa on projektin seuranta ja ohjaus, jotka koostuvat toimenpiteiden ja tulosten tarkastelusta suhteessa tavoitteisiin, aikatauluun ja kustannuksiin; tärkeä osa on riskien tunnistaminen. Ohjausryhmä käsittelee väliraportit, ehdottaa tarvittaessa päivityksiä projektisuunnitelmaan ja korjaavia toimenpiteitä. Ohjausryhmä tiedottaa projektista omassa organisaatiossaan ja sidosryhmille, sekä ennalta suunnitellusti ammatillisissa julkaisuissa ja eri medioissa.

Ohjausryhmä käsittelee loppuraportin. Tärkeä osa on ohjausryhmän loppulausunto projektin tuloksista. Loppulausunto sisältää – projektista riippuen – projektin jälkiseurannan suunnittelun, tulosten hyödyntämisen ja vaikuttavuuden arvioinnin kumppanuusverkostossa.

- [TKI –toiminnan käsikirja](#) (s. 33-35)
- [Nimeämispyyntö ohjausryhmään \(ISAK\)](#)
- [Ohjausryhmän nimeämispäätös \(UPU-hanke\)](#)
- [Ohjausryhmän pöytäkirja \(GLOBRO –hanke\)](#)
- [Projektin väli- ja seurantaraportin käsittely \(eOSMO –hanke\)](#)
- [Projektin loppuraportin käsittely \(§ 6\) \(Pk-yritysten Venäjä-osaamisen kehittämisohjelma\)](#)
- [Loppuraportti \(ISAK\)](#)

Ohjausryhmätyöskentelyn arviointi ja kehittäminen

Projektihenkilöstö laatii itsearviointisuunnitelman, jota käsitellään ohjausryhmässä; ohjausryhmä osallistuu itsearviointiin. PKAMK:n projekteista toteutetaan itsearviointia, joiden tuloksia hyödynnetään kehitettäessä ohjausryhmätoimintaa. TKI-toimintaa ja samalla ohjausryhmän roolia kehitetään TKI-asiakaspalautekyselyn tulosten perusteella. Tapauskohtaisesti projekteissa voidaan käyttää myös ulkopuolista arvioitsijaa. Kukin projektipäällikkö hyödyntää aikaisempien projektien kokemuksia ohjausryhmätoiminnasta ja sen tuloksellisuudesta perehtymällä halutessaan toteutettujen hankkeiden arviointeihin. Arvioinneista saadut parhaat käytänteet siirretään TKI-toiminnan käsikirjaan ohjeistuksiksi.

- [Tutkimusraportti TKI-toiminnan vaikuttavuudesta](#)
- [Ohjausryhmän itsearviointikysely](#)
- [Projektin arviointisuunnitelma \(GLOBRO –hanke\)](#)

2. NÄYTTEET SOVELTAMISESTA

- a. Lähilämpöverkoista ja uusista energiaratkaisuista liiketoimintaa matalaenergiarakentamisessa – projektin ohjausryhmän työskentely

Projekti suunniteltiin yhdessä Lappeenrannan teknillisen yliopiston (LUT), Oulun yliopiston (OY), kuntien, Joensuun kaupungin sekä paikkakunnan rakennus- ja energia-alan yritysten kanssa. Projektihakemukseen liitettiin alustavia yhteistyösopimuksia 11 yrityksen, Liperin ja Kontiolahden kunnan, Joensuun kaupungin teknisen viraston, Pohjois-Karjalan maakuntaliiton, Joensuun Tiedepuiston sekä Joensuun Seudun kehittämissyhtiö Josekin kanssa. Projektin rahoittajana toimivat Teknologian- ja innovaatioiden kehittämiskeskus TEKES, mukaan liittyneet yritykset sekä kunnat ja kaupunki. Projektin budjetti oli 265.000 €, josta yritysten, kuntien ja kaupungin rahoittama osuus oli 106 000 €.

Projektin käynnistämistä valmistelevalle kokouksessa mukana olleille yritysten, kuntien ja kaupungin sekä muiden organisaatioiden edustajat tekivät ehdotuksen ohjausryhmän kokoonpanosta Tekesille rahoitushakemuksen yhteydessä. Tekes hyväksyi ohjausryhmän kokoonpanon, jonka jälkeen allekirjoitettiin viralliset

yhteistyösopimukset. Sopimuksissa määritellään tarkasti tutkimukselliset ja tekijänoikeudelliset asiat. Lisäksi projektin ohjausryhmään liittyivät myöhemmin mukaan Pohjois-Karjalan ympäristökeskus sekä Enon Energiaosuuskunta. Ohjausryhmän kokouksia järjestettiin viisi sekä työ- ja suunnittelukokouksia kuusi kertaa. Kokouksissa keskusteltiin projektin edistymisestä ja sovittiin tehtävistä toimenpiteistä. Ohjausryhmä hyväksyi väli- ja loppuraportit, joissa selvitettiin projektin tavoitteiden toteutumista. Ohjausryhmän sitoutuminen työhön oli vahvaa, koska hankkeessa toteutettavat toimenpiteet tällä alueella olivat uusia ja mielenkiintoisia rakentamisen ja bioenergian käytön kannalta.

Ohjausryhmä päätti kokouksissaan projektiaikana tehtävistä toimenpiteistä. Rahoittajana Tekes arvioi projektisuunnitelman toteutumista ohjausryhmän hyväksymien väli- ja loppuraportin perusteella. Projektin vastuullinen johtaja valvoi hankkeen toteuttamista, huolehti, että projektia johdettiin asianmukaisesti ja, että projektin eri osapuolille, rahoittajille ja ohjausryhmän jäsenille tiedotettiin tutkimusrahoitus päätöksestä ehtoineen ja projektin etenemisestä sovitulla tavalla. Projektin päättymistä edelsi palautekyselyn toteuttaminen rahoittajina toimivien yritysten parissa. Palautekyselyn tulokset käsiteltiin viimeisessä ohjausryhmän kokouksessa. Ohjausryhmän jäsenet arvioivat projektisuunnitelman toteutumista väli- ja loppuraporteissa, jotka lähetettiin Tekesille.

Ohjausryhmän kokouksessa sovittiin, että projektissa järjestetään päätösseminaari, jossa mukana olevat yhteistyökumppanit kokoontuvat esittelemään projektin tuloksia yhteistyökumppaneille, yleisölle ja medialle. Päätösseminaari oli merkityksellinen projektissa saavutettujen tulosten julkistamisessa. Lisäksi päätettiin, että projektin tuloksista kootaan julkaisu, joka toimitetaan yhteistyökumppaneille, ohjausryhmän jäsenille sekä Tekesille loppuraportin mukana. Julkaisua tullaan käyttämään energia-alan opetuksen tukena.

3. TOIMINNAN ITSEARVIOINTI

Hyvät käytännöt	- TKI-toiminnan käsikirja määrittelee selkeästi ohjausryhmän kokoonpanon ja toiminnan suunnitteluun, toimintaan ja arviointiin liittyvät asiat.
Kehittämiskohteet	- TKI-toiminnan asiakaspalautekyselyn kehittäminen siten, että se tukisi paremmin ohjausryhmätoimintaa
- Ohjausryhmätoiminnan itsearvioinnin hyvien käytäntöjen levittäminen
Käynnissä olevat kehitystoimet	- PKAMK:n henkilöstön ohjausryhmäjäsenyyksien kartoittaminen ja arviointi